Jean Anouilh

Euridiké

Katona József Színház Kecskemét

1968-69

Tolnay Klári és Darvas Iván
Művész Színház 1946

Jean Anouilh Bordeauxban született 1910 július 23-án. Anouilh nemzedéke jelentős helyet foglal el az irodalomban. Anouilh a legjelentősebb képviselője a modern francia drámaíró nemzedéknek. Elég rövid ideig élt ebben a városban. Nyolc éves volt midőn szülei (apja szabó volt, anyja pedig zenész) Párizsban telepedtek le a Montmartre-on.

Színdarabjait két csoportra osztja: rózsaszínű és fekete drámákra. Legjelentősebb drámái: „Becket, vagy az Isten dicsősége"; „Pacsira"; „Antigoné" és az „Euridiké".

Udvaros Béla rendező

Ismét új drámaíró szólal meg a kecskeméti színpadon; a modern francia irodalom legtermékenyebb és legnépszerűbb drámaírója — Jean Anouilh. Elég sokára érkezett hozzánk, de végre itt van. Az irodalmi értékű írók és a boulevard-szerzők két tábora között ő mindkettőhöz tartozik. Úgy ontja szinte darabjait, mint a népszerű igényeket kielégítő boulevard-szerzők, s olyan míves módon készíti azokat, mint e század jeles franciái. Mindenütt a világon játsszák drámáit, mindenütt sikerrel.

E műve még a német megszállás nyomasztó idejében készült, s bár helyenként érezni is lehet az egyedül-maradottságnak, a magánynak, a halálnak nyomasztó élményanyagát, mégis a mű túlnőtt az időszerűségen s immár halhatatlan, mint az Élet és a Szerelem, amelyről szól. Korunkban az ember jónéhány életérzése mind jelentősebb változáson ment keresztül, így a szerelem is. A szex-centrikus huliganizmus, a „Rocco és fivére", a „dolce vita" és a virággal cégérezett, „önfeledten szeretkező" hippik világában üdítő oázis Anouilh modern-mitikus szerelmi költeménye. Szinte visszahelyezi a Szerelmet az emberi lélek trónjára. Racionalizálódó korunkban egyre ritkábban szólal meg költészet a drámákban. Ezért fokozott öröm számunkra e mű bemutatása. Kérjük Önöket is, figyeljenek a tiszta hangra.

Költő jár a színpadon...

Orpheus és Euridiké

Orpheus, Kalliopé múzsának és Apollónnak volt a fia. Csodálatos énekére minden megenyhült.

Felesége, Euridiké a folyó partján játszadozott a fák istennőivel, amikor Aristaios, a pásztoristen és a méhek kedvelője meglepte. Futott előle Euridiké, s futás közben mérges kígyó megmarta, és a kígyómarás a halálát okozta.

A fák istennői zokogtak; Orpheus pedig lantja zengő hangjában keresett, de nem talált vígasztalást. Elment az alvilág torkának tátongó mélységéhez. Az alvilág félelmetes királya elé járult, hogy kérlelje: adja vissza feleségét.

Elcsodálkozott énekén Hadész egész palotája. Perszephoné, az alvilág királynéja is megilletődött és visszaengedte Euridikét. Csak azt kötötte ki, hogy férje mögött menjen fel a napvilágra, s míg fel nem érnek, ne nézzen hátra Orpheus. De Orpheus nem bírta vágyát fékezni; s már majdnem felértek a napvilágra, mikor megállt hirtelen és visszanézett hitvesére. — Euridiké eltűnt Orpheus szeme elől, mint a füst. Többé nem látták egymást. Kharón, az alvilág révésze nem engedte mégegyszer, hogy átkeljen az alvilágot elzáró Styx folyón.

Hét hónapon át siránkozott egy szikla alatt és szomorú sorsát énekelte állandóan. Énekére megszelídültek a tigrisek, megindultak még a kemény tölgyfák is. Orpheusnak nem kellett többé a szerelem. Magányosan nézte a számára sivár világot.

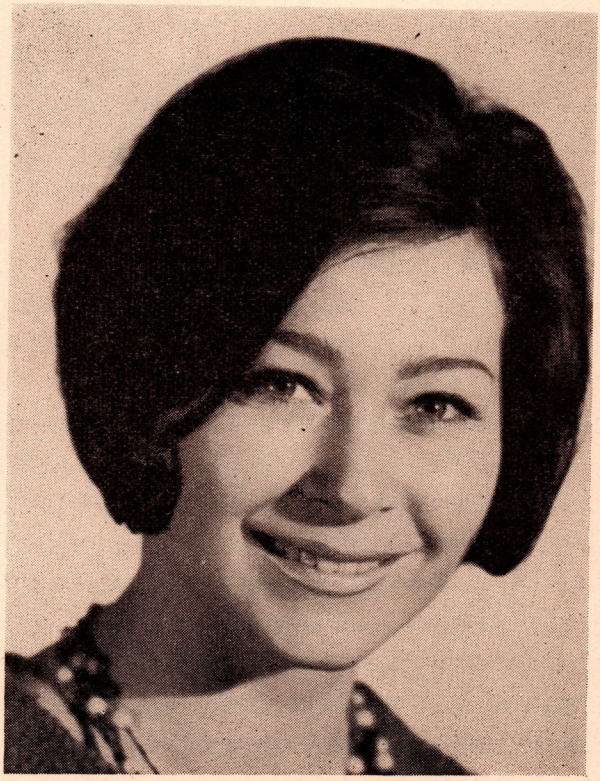

Euridiké: CSÁSZÁR ANGÉLA m. v.

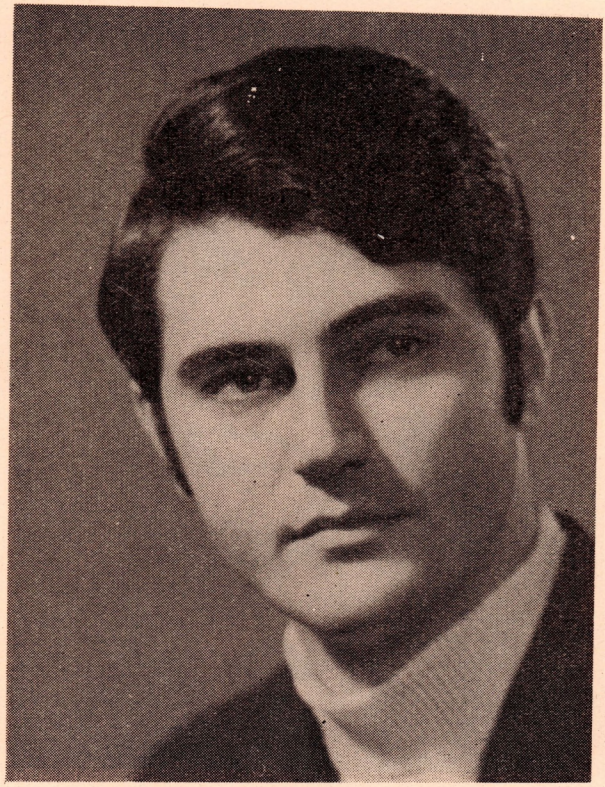

Orpheus: ÁBRAHÁM ISTVÁN

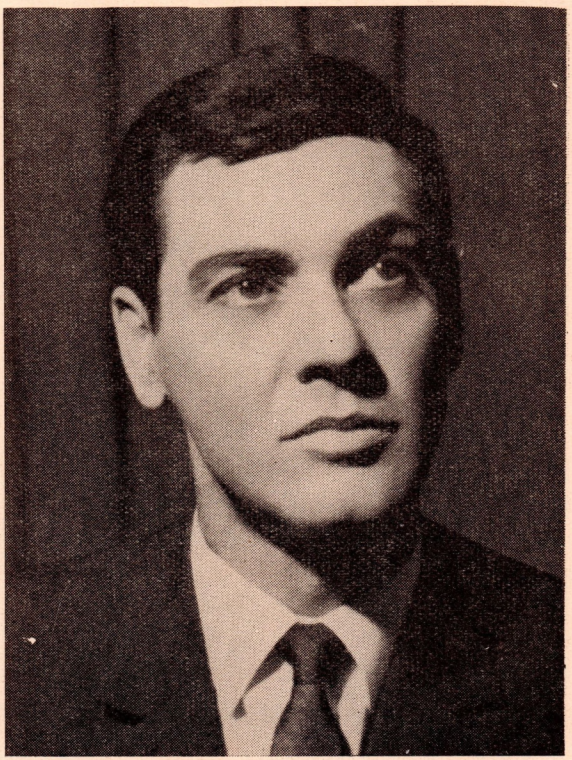

Henri úr: FORGÁCS TIBOR

Az anya: MOJZES MÁRIA

Az apa: MEZEY LAJOS

Vincent: PERÉNYI LÁSZLÓ

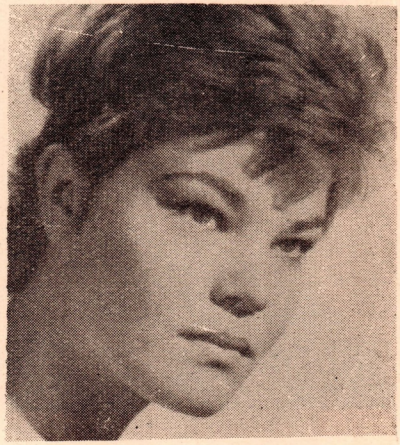

Első színésznő:
ZSIGRAI ANNAMÁRIA

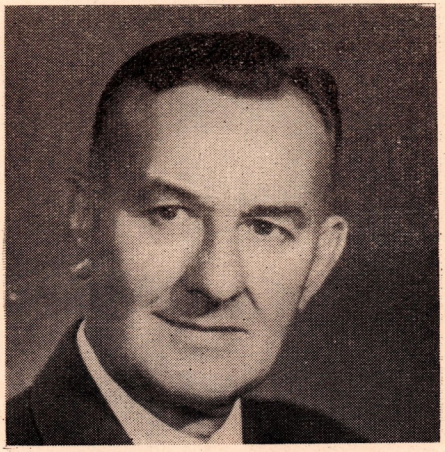

Dulac: JÁNOKY SÁNDOR

Kaszírnő: FRAKNÓI SÁRI

Szállodai pincér:
KÖLGYESI GYÖRGY

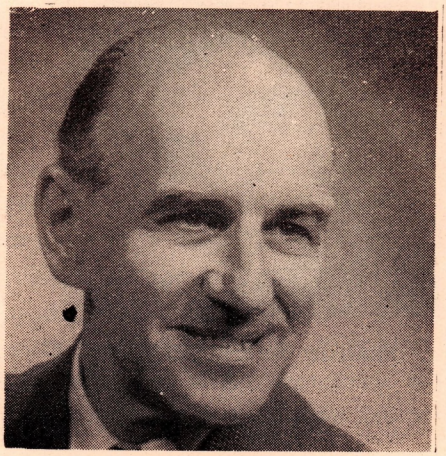

Resti pincér: UNGER RUDOLF

Második színésznő:
SCHEER MAGDA

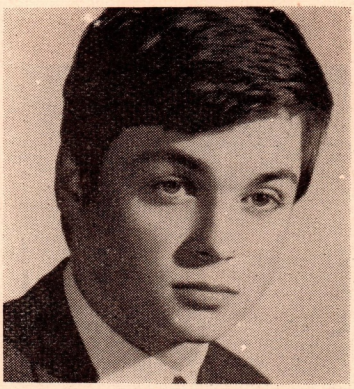

A kis ügyelő:
SZILÁRDY ISTVÁN

Mathias: GARAI RÓBERT

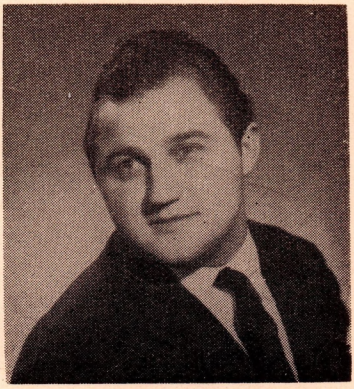

Buszsofőr:
BENKÓCZY ZOLTÁN

Euridiké

Bemutató a Művész Színházban

Vannak érzékeny drágakövek, amelyek a levegőn elvesztik ragyogásukat és vannak a léleknek kristályfényű szenvedélyei és örömei, amelyek az emberrel és szomorú tudásával érintkezve bemocskolódnak és szép sugárzásuk elhomályosul. A szenvedélyt és az örömet csak a halál tarthatja tisztán, a lélek e két ékkövét csak az elmúlás feketebársony ékszerdoboza őrizheti meg.

Az ember számára ez a keserű, ám a lélek számára ez a fölemelő gondolat Anouilh „Eurydike" című színjátékának az alapja. A mese az Orpheus és Eurydike mitológiai regéjének modern változata: Eurydikét, a kis vándorszinésznőt megejti Orpheusnak, a vézna kávéházi zenésznek a muzsikája s fényének gyermeki, szőke holdsütött varázsa. Ünnepi boldogságukkal azonban határos a hétköznapi világ s ez a kiábrándító szomszédság betör zajaival ebbe az áhitatba, mint a kocsisok szitkozódása a templomajtón. Eurydike múltján felhők úsznak át. Orpheus szomorú. S hogy a lány érintetlenül hagyhassa a fiú ábrándjait, elmegy. Elmegy és meghal. Orpheus visszakaphatja Eurydikét, ha hajnalig nem néz a szemébe.

A próba emberfeletti. Orpheus csak egy kis gyarló muzsikus, fehér szerelmi lángjának emberi füstje van: a féltékenység. Kétségei közt hajnal előtt Eurydike szemébe néz s a lány ebbe belepusztul. Az életet, amelybe a leány halálával menthetetlenül beköltöznék a hétköznapiság s a szenvedély és az öröm szép karos gyertyatartói helyére csak a megalkuvás és az időtöltés mocskos, gyári bútorai kerülnének. Orpheus nem tudja többé elviselni s a halott Eurydikéhez menekül, a halál örök fényes ünnepébe.

Ezt a szépséghez és a lelki megtisztuláshoz írt orphikus, szinte már vallásos hevületű himnuszt Anouilh olyan lírai ihlettel zengi el, amilyet Giraudoux óta nem hallott a világ drámairodalma. Az „Eurydike" részleteiben és egészében remekmű, az utóbbi évek legmélyebb színházi élménye, amelyhez a Művész Színház remekmívű előadást ad, mintegy többletként.

(Mátrai-Betegh Béla cikke a Hírlap 1946. szeptember 22-i számából.)

Jean Anouilh

Euridiké

Dráma két részben
Fordította: *Szíjgyártó László*

Szereplők:

Orpheus	*Ábrahám István*
vándormuzsikusok	
Az apja	*Mezey Lajos*
Euridiké	*Császár Angéla m. v.*
Az anyja	*Mojzes Mária*
színészek	
Vincent	*Perényi László*
Mathias	*Garai Róbert*
Dulac impresszárió	*Jánoky Sándor* Jászai díjas
A kis ügyelő	*Szilárdy István*
Első színésznő	*Zsigrai Annamária*
Második színésznő	*Scheer Magda*
Henri úr	*Forgács Tibor*
Szállodai pincér	*Kölgyesi György*
Resti pincér	*Unger Rudolf*
Buszsofőr	*Benkóczy Zoltán*
Rendőrségi írnok	*Takács László*
A szép kaszírnő	*Fraknói Sári*

Díszlettervező: *Borcsa István*

Jelmeztervező: *Greguss Ildikó m. v.*

Rendező: *Udvaros Béla*

Műsornaptár

Április 25. péntek este 7 óra Euridiké	Katona bérlet
Április 26. szombat este 7 óra Euridiké	Csortos bérlet
Április 27. vasárnap du. 3 óra Imádok férjhez menni	Bérletszünet
Április 27. vasárnap este 7 óra Imádok férjhez menni	Bérletszünet
Április 28. hétfő Szünnap	
Április 29. kedd este 7 óra Euridiké	Somlay bérlet
Április 30. szerda este 7 óra Euridiké	Bajor bérlet
Május 1. csütörtök du. 3 óra Euridiké	Tsz és nyugdíjas bérlet
Május 1. csütörtök este 7 óra Euridiké	Déryné bérlet
Május 2. péntek este 7 óra Euridiké	Blaha bérlet
Május 3. szombat este 7 óra Euridiké	Jászai bérlet
Május 4. vasárnap du. 3 óra Euridiké	Móra bérlet
Május 4. vasárnap este 7 óra Euridiké	Madách bérlet
Május 5. hétfő Szünnap	
Május 6. kedd este 7 óra Euridiké	Berky bérlet
Május 7. szerda este 7 óra Euridiké	Bérletszünet
Május 8. csütörtök este 7 óra Euridiké	Arany bérlet
Május 9. péntek este 7 óra Dankó Pista	Katona bérlet

GREGUSS ILDIKÓ

Jelmeztervező: m. v.

Díszlettervező:

BORCSA ISTVÁN

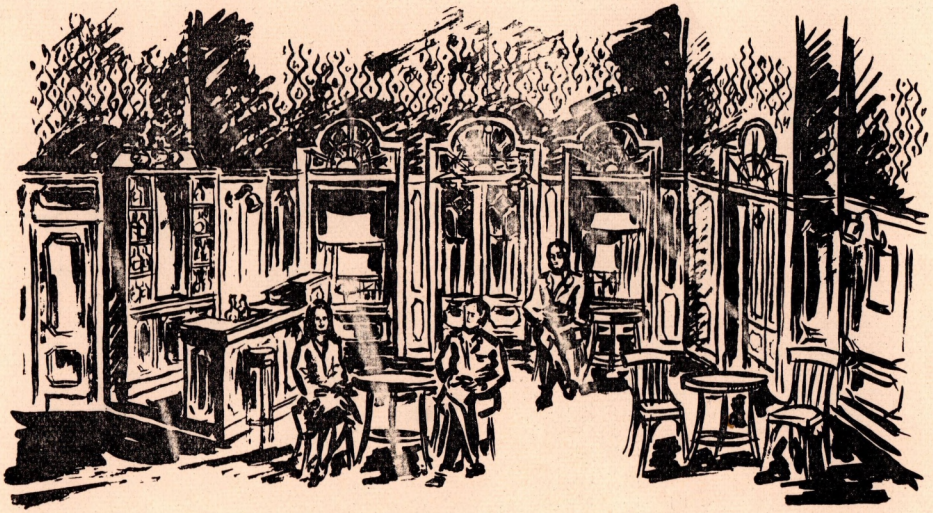

Borcsa István díszletrajza

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOK

1969. július 19- augusztus 20.

Műsor:

Kodály:

HÁRY JÁNOS daljáték

júl. 19, 22, 26, 27, aug. 2.

Rendező:
Szinetár Miklós
Szereplők:
Moldován Stefánia
Melis György
Dayka Margit
Tompa Sándor

Aszafjev:
BAHCSISZERÁJI SZÖKŐKÚT
júl. 20, 23, 25.

100 tagú szovjet balettegyüttes fellépésével

Bizet:

CARMEN opera

aug. 1, 3, 6, 9.

Rendező: Mikó András
Szereplők:
V. Atlantov
a Moszkvai Nagyszínház művésze
Octav Enigarescu, a Bukaresti Állami Operaház művésze
Jane Rhodes, a Párizsi Operaház művésze
Vezényli: Roberto Benzi, a Párizsi Operaház karmestere

Madách:
AZ EMBER TRAGÉDIÁJA drámai költemény két-részben
aug. 10, 15, 17.

Rendező: Vámos László

JELES NAPOK Ősbemutató!
A magyar Állami Népi Együttes műsora
aug. 16, 19, 20.

Művészeti vezető: Rábai Miklós

MÁR MOST BIZTOSÍTSA HELYÉT!

Jegyek előre válthatók: a Szabadtéri Játékok Bács-megyei megbízottjánál — HORVÁTH ISTVÁN Kecskemét, Jókai u. 22. Tel: 11-92

Előadások kezdete:19 óra 30 perc

Darvas Iván — Rátkai Márton — Várkonyi Zoltán

Ára: 3 Ft

69. 2574 BNYV Kecskemét — F. k.: Nádasdy Ferencné